

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

NAZIV PROPISA

Program reforme politike zapošljavanja i socijalne politike 2015-2020

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Program reforme politike zapošljavanja i socijalne politike 2015-2020 treba da doprinese unapređenju razvoja i podizanju kvaliteta u oblastima tržišta rada i zapošljavanja, obrazovanja i socijalne inkluzije i socijalne zaštite. Takođe, jedan od ciljeva ovog dokumenta je unapređenje sprovođenja politika u pomenutim oblastima

- Uzroci problema po oblastima:

Tržište rada i zapošljavanje: niska stopa zaposlenosti i visoka neaktivnost radne snage, regionalne razlike na tržištu rada, nedovoljno zapošljavanje domaće radne snage, nedovoljno podsticanje preduzetništva, visok nivo rada na crno, nezaposlenost mladih (poseban naglasak na visokoobrazovane).

Obrazovanje: neusklađenost sistema obrazovanja sa potrebama tržišta rada, nejednake mogućnosti u pristupu obrazovanju marginalizovanih grupa, nisko učešće građana u programima cjeloživotnog učenja, kontinuirano unapređenje kvaliteta obrazovanja na svim nivoima, nedostatak praktične nastave u obrazovnim programima, slab interes za obrazovanje u deficitarnim zanimanjima na nivou stručnog obrazovanja.

Socijalna inkluzija i socijalna zaštita: nedovoljno razvijen sistem usluga na lokalnom nivou, nizak nivo pristupačnosti za lica sa invaliditetom, nedovoljna uključenost društveno ranjivih grupa na tržište rada i problemi održivosti penzijskog sistema.

- Visoka stopa nezaposlenosti i niska stopa zaposlenosti što za posledicu ima nedovoljan ekonomski rast. Efekti ulaganja u obrazovanje za posledicu imaju nesklad na tržištu rada. Nedovoljna zaštita i isključenost osjetljivih grupa.
- Građani Crne Gore, država Crne Gora, socijalni partneri, civilno društvo
- Bez primjene ovog dokumenta, navedeni problemi bi se rješavali dugoročnije i istovremeno bi bio usporen proces evropskih integracija, ali i korišćenje sredstava iz EU fondova.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

- Predloženim dokumentom ostvaruje se unapređenje razvoja u oblastima tržišta rada i zapošljavanja, obrazovanja i socijalne inkluzije i socijalne zaštite. Takođe, implementacijom Programa podstiče se dalji razvoj administrativnih kapaciteta, efikasno upravljanje i institucionalne reforme
- Propis je usklađen sa strateškim dokumentima: "Pravci razvoja Crne Gore 2013-2016" i "Program ekonomskih reformi za Crnu Goru 2015-2017".

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- Ukoliko ne dođe do usvajanja Programa reforme politike zapošljavanja i socijalne politike 2014-2020, doći će do usporavanja procesa evropskih integracija, s obzirom da je Crna Gora kao država kandidat u obavezi da izradi ovaj dokument u saradnji sa Evropskom komisijom. Takođe, neće biti u potpunosti iskorišćena finansijska sredstva koja su Crnoj Gori dostupna od strane EU fondova.
- Usvajanje dokumenta će doprinijeti podizanju kvaliteta u sprovođenju politika u oblastima tržišta rada i zapošljavanja, obrazovanja i socijalne inkluzije i socijalne zaštite. Takođe, doći će do ubrzanja procesa pristupanja Evropskoj uniji, kao i do upotrebe sredstava dostupnih kroz IPA fondove.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

- Donošenje predloženog dokumenta imaće pozitivan uticaj na oblasti tržišta rada, obrazovanja i socijalne inkluzije i socijalne zaštite;
- Neće izazvati dodatne troškove;
- Da
- Da
- Ne postoje administrativna opterećenja i biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.**
- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.**
- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?**
- **Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?**
- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?**

- **Dbrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.**

- Za implementaciju Programa reforme politike zapošljavanja i socijalne politike 2015-2020 potrebno je obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore u iznosu od 47.280.000,00 eura.
- Obezbeđenje finansijskih sredstava odnosi se na period 2015-2020
- Ne
- Neophodna finansijska sredstva obezbijedena su u budžetu za tekuću fiskalnu godinu.
- Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata
- Da, na posredan način. Naime, dokument predviđa povećanje stope zaposlenosti u Crnoj Gori što daje pretpostavku da će povećano zapošljavanje dovesti do povećanja doprinosa i samim tim povećanja sredstava u budžetu Crne Gore.
- Osnova za projekciju potrebnih sredstava bila su sredstva opredijeljena budžetom Crne Gore za 2015. godinu za aktivnosti koje sprovode nadležne institucije prepoznate u ovom dokumentu, kao i sredstava EU planirana kroz IPA fondove. Projekcija je izvršena za šestogodišnji period (2015-2020).
- Da. Imajući u vidu da je projekcija sredstava za period 2015-2020 urađena na osnovu budžetskih sredstava za 2015. godinu (indikativno), tako je moguće da će tokom predstojećeg šestogodišnjeg perioda doći do određenih odstupanja
- Ne

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

- Prilikom donošenja propisa korištena eksterna ekspertska podrška od strane Programa za razvoj kapaciteta (UNDP). Podrška je pružena u vidu konsultanta koji je učestvovao u izradi dokumenta, pružajući tehničku i ekspertsku pomoć.
- U izradi Programa reforme politike zapošljavanja i socijalne politike 2015-2020 učestvovali su predstavnici državnih institucija, socijalnih partnera i civilnog društva:
Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo vanjskih poslova i evopskih integracija, Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo finansija, Ministarstvo nauke, Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Zavod za zapošljavanje, Zavod za statistiku, Centar za stručno obrazovanje, Zajednica opština CG, Unija poslodavaca, Privredna komora, Savez sindikata CG, Unija slobodnih sindikata, NVO "Naša inicijativa", NVO "Savez slijepih Crne Gore", NVO "Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore", NVO "Centar za ženska prava", NVO "Centar za demokratiju i ljudska prava", NVO "Savez civilnih invalida rata Crne Gore".

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

- Ne postoje prepreke za implementaciju propisa;
- U cilju ostvarivanja dosljednog i koordinisanog sprovođenja ciljeva, mjera i aktivnosti Programa reforme politike zapošljavanja i socijalne politike kao i zbog praćenja ostvarenog napretka u realizaciji istih, procesom praćenja rukovodiće Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Radna

grupa za izradu i praćenje Programa reforme politike zapošljavanja i socijalne politike će predstavljati glavni mehanizam za praćenje sprovođenja Programa. Nadležnosti radne grupe biće proširene, uloga ojačana i transformisana, a sve sa ciljem izgradnje tijela koje će uspješno vršiti proces praćenja sprovođenja Programa. U okviru procesa praćenja sprovođenja Programa, Radna grupa će kroz konsultativni proces redovno informisati Vladu Crne Gore, Socijalni savjet i ostale relevantna tijela obrazovana na nivou Vlade ili ministarstava.

- Ispunjenje ciljeva će se mjeriti prema sledećim indikatorima podijeljenim u okviru tri ključne oblasti:

Tržište rada i zapošljavanje

- Povećanje stope zaposlenosti za populaciju 15–64 godine sa 47,4% u 2013. godini, na od 53,0% do 56,0% u 2020. godini.
- Stopa zaposlenosti u sjevernom regionu Crne Gore na nivou od najmanje 80 % prosjeka u Crnoj Gori u 2020. godini
- Povećanje zapošljavanja crnogorske radne snage na poslovima sezonskog karaktera za 30% do 2020. godine
- Povećanje procenta učešća samozaposlenih osoba u ukupnoj zaposlenosti za 25% do 2020. godine
- Smanjenje udjela sive ekonomije u BDP-u za 30% do 2020. godine
- Smanjenje stope nezaposlenosti mladih sa 42% u 2013. godini na 30% u 2020. godini.

Obrazovanje

- Obrazovni programi na svim nivoima obrazovanja usklađeni sa Nacionalnim okvirom kvalifikacija u 2020. godini
- Povećanje uključivanja marginalizovanih grupa u obrazovne programe za 30% do 2020. godine
- Povećanje učešća odraslih u cjeloživotnom učenju na 15% u 2020. godini
- Najmanje 40% nastavnog osoblja obučeno za primjenu mehanizama u oblasti obezbjeđenja kvaliteta u 2020. godini
- Najmanje 80% izrađenih i implementiranih obrazovnih/studijskih programa s uspostavljenom praktičnom nastavom, u 2020. godini

Socijalna inkluzija i socijalna zaštita

- Najmanje 15 novorazvijenih standardizovanih i licenciranih usluga socijalne i dječje zaštite u zajednici u 2020. godini
- Najmanje 60% uklonjenih arhitektonskih i ostalih barijera u objektima u javnoj upotrebi u 2020. godini
- Povećanje broja zaposlenih lica sa invaliditetom na temelju podrške subvencijama za 100% do 2020. godine
- Povećanje stope zamjene, odnosno odnos prosječne zarade bez poreza i doprinosa i prosječne penzije sa 56% u 2013. godini na 58% u 2020. godini

- Za sprovođenje monitoringa i evaluacije biće zaduženo Ministarstvo rada i socijalnog staranja Crne Gore. Radna grupa za izradu i praćenje Programa reforme politike zapošljavanja i socijalne politike će predstavljati glavni mehanizam za praćenje sprovođenja Programa

Datum i mjesto

Podgorica, 03.06.2015.god.

